

Filozofe, pomozite

U današnjem svetu izazova i problema je sve više, a pritisak pod kojim živimo sve je jači. Zato se ljudi okreću psihoterapiji. Kao što svi imamo frizera, uskoro ćemo svi imati svog psihoterapeuta. Ali, da li ćemo se na ovaj način rešiti problema i dilema kojima smo okruženi? U svetu već dugo postoji i drugi način čiji zagovornici kažu da je efikasniji i ističu da je daleko stariji oblik savetovanja od psihoterapeutskog. Reč je o takozvanom praktičnom savetovalištu, na Zapadu poznatom sistemu „razgovarajte sa filozofom“ koji je posebno uspešan u rešavanju bračnih problema, emotivnih odnosa i nedoumica u roditeljstvu.

Dr. Aleksandar Fatić

Univerzitetu Njujork. Jedini ovlašćeni predstavnik ove uticajne asocijacije i istovremeno licencirani savetnik, ali i punopravni naučni saradnik ove asocijacije u istočnoj Evropi je Srbin-dr Aleksandar Fatić, koji živi u Beogradu. Sa njim smo i razgovarali o praktičnom savetovalištu.

Dr Fatić objašnjava da filozof, za razliku od psihoterapeuta, polazi od toga da prolema koje klijent ima u većini slučajeva nisu proizvod njegove uobrazilje ili neodgovarajućeg razumevanja stvarnosti i ne mogu se rešiti samo psihološkom intervencijom. Problem se rešava pravilnim razumevanjem, ili „zauzimanjem perspektive“.

- Korišćenjem stare filozofske metodologije u razgovoru sa klijentima, savetnici postepeno stiču kontrolu nad problemom i autentične uvide u to kako da ga rešavaju. Najbolji rezultati postignuti su u rešavanju emotivnih ili bračnih problema, problema roditeljstva, ali

Danas se ovakva savetovališta (primera radi, rimski car Marko Aurelije je koristio jedno takvo savetovalište), osnivaju širom sveta. Licence za savetnike, posle zadovoljenih oštrih uslova (najmanje magistratura iz filozofije, višegodišnje akademsko ili savetodavno iskustvo i specijalna obuka) izdaje Američka asocijacija praktičnih filozofa, sa sedištem na Univerzitetu Njujork. Predsednik asocijacije, čuveni filozofski savetnik Lu Marinof (autor svetskog bestseler „Platon, a ne prozak“, koji je preveden i kod nas), istovremeno je šef Odeljenja za filozofiju na

Univerzitetu Njujork. Predsednik asocijacije, čuveni filozofski savetnik Lu Marinof (autor svetskog bestseler „Platon, a ne prozak“, koji je preveden i kod nas), istovremeno je šef Odeljenja za filozofiju na

SVET I MI

Kao naš jedini stručnjak sa međunarodnom licencom filozofskog savetnika, dr Fatić kaže da se ugledni filozofi u svetu već tri decenije okreću praksi praktičnih savetovališta, trudeći se da znanja koja čovečanstvo milenijumima stvara prenesu na današnje ljude i na taj način im pomognu. Oni kažu: Ukoliko imate kamen u cipeli, teolozi će vam reći da treba da ga doživite kao svoj usud i da živite s njim. Psihoterapeut će pokušati da vas vrati u sećanja o tome kako je dospao u cipelu. Filozof će se truditi da vam pomogne da kamen izbacite napolje, a da pri tome sačuvate dostojanstvo, dostojanstvo drugih i veru u budućnost!

STANJE DUHA U SRBIJI

Na pitanje kako sagledava sadašnje stanje svesti u Srbiji, a posebno povećan broj samoubistava, dr Fatić kaže:

- Trenutno stanje duha ljudi u Srbiji može se opisati kao neka vrsta haotičnog nemira, u kojoj se periodi depresije smenjuju sa periodima agresivnosti. To već dugo traje, a potencirano je beznađem u mnogim oblastima. Porast broja samoubistava je posledica depresije sve većeg broja ljudi, ali i pravog kolapsa sistema socijalnog i zdravstvenog staranja, a posebno psihološkog i savetodavnog zbrinjavanja.

Kako objašnjava dr Fatić, kada u razvijenom svetu neko pokuša samoubistvo, čak i ako je to sasvim neuverljiv pokušaj, on prolazi kroz period pojačane podrške, savetovanja, psihijatrijske procene, a u svakom slučaju ga redovno posećuju socijalni radnik, savetnik i psiholog. Takvim ljudima se odmah priskače u pomoć. Kada je uzrok problema dug, iz socijalnih fondova se pomaže da se dugovi saniraju. Kod nas je nedavno čitava porodica pokušala samobistvo zbog duga od 500 evra. To govori, kako kaže dr Fatić, o bezosećajnom sistemu u kojem danas živimo.

filozofski savetnici vrlo uspešno rade i na etičkim, profesionalnim i nizu drugih ličnih problema - kaže naš sagovornik.

Objašnjavajući način rada praktičnog (filozofskog) savetovališta dr Fatić opisuje savetnika kao čoveka koji radi sa „klijentom, a ne sa pacijentom“:

- Naši etički standardi kažu da se uvek mora upoznati situacija klijenta, njegovi stavovi i sistem vrednosti do pojedinosti, a njemu se mora isključivo pomagati da svoje suštinske vrednosti sprovede u životu. - Savetnik nikad ne gubi iz vida interese porodice klijenta, njegove dece, prijatelja i parntera. Savetnik nikad ne zauzima strane, pa čak ni stranu klijenta, već nastoji da klijentu ponudi odgovarajuću interpretaciju događaja i problema koja

će ga osnažiti da probleme rešava u skladu sa svojim, a ne savetnikovim uverenjima. Filozofski pristup savetovanju je stariji i od psihološkog i od medicinskog. On ne gleda klijenta kao neuravnoteženog, već ga tretira kao ravnopravnog sagovornika kojem je potrebna podrška i pomoć da sam pronade perspektivu, a ne kao inferiornog pacijenta kojeg treba lečiti.

- Kod nas ne postoje lekovi ni „terapija“ - dodaje dr Fatić. - Mi tražimo realnu pomoć u stvarnom svetu i zato je ovaj metod toliko uspešan širom planete. Zato su klijenti ovakvih savetovališta intelektualci, kreativni, misleći ljudi, ali i sportisti, umetnici i mnogi obični ljudi iz svih zemalja sveta. ■

Zoran Nikolić

Guliver/thinkstockphotos

ZANIMLJIVOSTI

IQ se menja

Istraživanja su pokazala da kvocijent inteligencije godinama može značajno da se poveća ili smanji. U prilog tome podatak da je grupa od 33 učenika (12 do 16 godina) uradila test inteligencije 2004. godine i četiri godine kasnije. Rezultati su pokazali da je nekima koeficijent varirao i do 20 bodova. Zašto je nekima IQ porasto, a drugim opao, stručnjaci ne mogu da objasne, ali pretpostavljaju da se neki razvijaju ranije, a drugi kasnije i da obrazovanje ima ulogu u tome.

Ambiciozni amateri

Profesori Visoke škole za sport u Kelnu upozoravaju da sport postaje sve opasniji za amatere. Jer, mnogi od njih preteruju kada je reč o dužini treninga i naporima kojim se izlažu. Kao primer navode maratonsko trčanje, sport kojim se amaterski bavi sve više ljudi ne uzimajući u obzir fizičke mogućnosti. Zbog toga se izlažu opasnosti da iznenada dobiju infarkt ili da imaju druge zdravstvene tegobe.

Alternativa